

**Delovno srečanje z ministrom za kohezijo in regionalni razvoj dr. Aleksandrom Jevškom
Jeruzalem: Dvorec Jeruzalem, 21. 4. 2023**

Predsednik uprave Ustanove dr. Antona Trstenjaka, Dušan Gerlovič, je pozdravil številne udeležence delovnega srečanja in se zahvalil za prihod ministru dr. A. Jevšku in županom ter ostalim udeležencem. Povedal je tudi, da je Vzhodna kohezijska regija premalo učinkovito organizirana in da mora izkoristiti vsa razpoložljiva sredstva za pridobitev financiranja čim večjega števila programov. Tudi država mora povečati svojo učinkovitost in zagotoviti ustrezne podporne mehanizme.

Dr. Štefan Čelan (Bistra Ptuj) je predstavil finančne perspektive evropske kohezijske politike in na podlagi podatkov zaključil, da se razlike med vzhodom in zahodom v SLO še povečujejo, namesto, da bi se zmanjševale. 60 milijonov EUR je ocenjena letna vrednost, koliko je bilo stroškov z izobraževanjem in zdravstveno oskrbo prebivalcev iz SV SLO, ki hodijo delati dnevno v Avstrijo. Teh je po zadnjih ocenah 35.000.

Župan občine Markovci, Milan Gabrovec, je izpostavil izzive, s katerimi se je srečal pri pridobivanju kohezijskih sredstev kot župan. Država ves čas govori o poenostavljanju postopkov za pridobivanje sredstev, v resnici pa se dogaja ravno obratno, odzivnost vladnih in ministrskih služb je slaba, saj odgovorov iz Ljubljane enostavno ni.

Minister, dr. Aleksander Jevšek, je najprej pojasnil reorganizacijo ministrstev in postopke za pridobivanje sredstev kohezijskih sredstev s strani Evropske Komisije. Napovedal je za pol milijarde sredstev kohezijskih sredstev za prihajajočo perspektivo. Minister je tudi pojasnil, kako so se lotili učinkovitejšega obdelovanja vlog. Izpostavil je tudi, da so že organizirali in bodo še organizirali izobraževanje, kako uporabljati programsko opremo za poročanje o projektih, ki so dobili podporo, saj se je z nepravilno ali nepravočasno uporabo dosedanjega sistema in posledično poročanja prihajalo do zamud z izplačili. Napove tudi izboljšave sistema, saj se projektov ne bo več pregledovalo po različnih ministrstvih »list za listom«, ampak bodo vloge pregledovali po izboljšanem sistemu. Razpisi za kohezijska sredstva se bodo napovedali pol leta vnaprej, da se bodo lahko priprave na prijavo začele pravočasno. Razpis bo tudi za t. i. agro-fotovoltaiko. Pripravlja se tudi štipendijski sklad za podjetja iz obmejnih območij, kjer bodo podjetja kadre s pomočjo sredstev lažje pridobila že v času študija in jih tako zadržala v SLO.

Minister je vse prisotne župane povabil k aktivnemu sodelovanju pri pripravi novega **Zakona o skladnem regionalnem razvoju**, saj bodo le tako lahko upoštevali čim več dejanskih potreb in specifik s terena.

Mag. Olga Karba, županja občine Ljutomer, je izpostavila težave pri spreminjanju OPN, saj se nimajo več kam drugam širiti, kot na račun kmetijskih zemljišč. Zato poziva ministra, da se postopki za spremembo namembnosti zemljišč pospešijo.

Župani in ostali udeleženci so izpostavili številne probleme, ki onemogočajo normalni razvoj lokalnih skupnosti in krajev ob meji, na katere pa minister ni vedel odgovorov, saj se niso direktno navezovali na področje kohezije in regionalnega razvoja.

Udeleženci srečanja so se strinjali, da so vsebinska srečanja z ministri nujna in zelo koristna, zato naj Ustanova dr. Antona Trstenjaka v najkrajšem možnem času organizira srečanje z ministrom za prostor in okolje, ministrom za zdravje in ministrico za kmetijstvo.

Zapisala: Dušan Gerlovič in mag. Samo Lubej